

Lupapisteen asiointitunnus LP-491-2022-00934

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Kaupunkikehitys / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Lausunto kaupunkikuvasta

13.6.2022

Mikkelin Hallitustorille esitetään pystytettäväksi 16 asiakaspaikan siirrettävää kioskiravintolaa. Kioskiravintola on siirretty torille vuonna 2021 ja se on tällä hetkellä käyttämätön.

Hallitustori ja sen lähiympäristö kuuluvat Valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY). Mikkelin hallitustori rakennuksineen ja akselinäkymineen kuvastaa autonomian ajan asemakaavallista suunnittelua, jolla korostettiin läänin pääkaupungin asemaa.

Hallitustorin länsilaidan mittainen lääninhallituksen rakennuskompleksi muodostuu kaksikerroksisesta empirerakennuksesta, siihen 1890-luvulla liitetyistä kahdesta yksikerroksisesta siipiosasta, kahdesta kulmarakennuksesta ja yhdyskäytävistä.

Torin eteläreunalla on puiden ja aukioiden ympäröimä arkkitehti Selim A. Lindqvistin suunnittelema Mikkelin kaupungintalo vuodelta 1912.

Torin kulmassa on kaksi edustavaa funktionalismin kauden liikerakennusta: Jamankulma vuodelta 1938 (Martti Välikangas) ja Osuuskauppa Suur-Savon hotelli- ja liiketalo vuodelta 1940 (Arthur Elg).

Alkuperäisessä asemakaavassa torin ja Kirkkopuiston välisen korttelin läpi kulkeva kuja oli reunustettu markkinakojuilla. Tätä rakennetta jatkaa korttelin sisään "pikkutorille" sijoitettu matalien rakennusten ympäröimä linja-autoasema vuodelta 1934, joka on arkkitehti Martti Välikankaan suunnittelema. Korttelin torin puoleiseen laitaan rakennetut linja-autoaseman porttirakennukset vuodelta 1930 (Aarne Ekman) noudattavat Engelin asemakaavan ideaalia antaen torille voimakkaan aksiaalisen ilmeen. Pikkutorin molemmin puolin sijainneet rakennukset yhdistettiin lasikatolla ja siitä muodostettiin kauppakeskus. Linja-autoasema muutettiin kauppahalliksi niin, että eteläosa on lasikaton alla sisätilojen puolella ja pohjoinen osa katon ulkopuolella.

Hallitustori muodostui Engelin ensimmäisen asemakaavan mukaisesti nykyiselle paikalle vuonna 1837. Alueella on nykyisin voimassa ns. Hallitustorin asemakaava vuodelta 2007. Sen jälkeen torille on rakennettu mm. torirakennus Muikku (Aki Davidsson) ja esiintymislava.

Hallitustorilla on kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen lisäksi arjen arvo, joka tuo esille kaupunkilaisten ostoskäyttäytymisen muuttumisen vuosikymmenten kuluessa. Toria ympäröivä hitaasti muovautuva kaupunkirakenne luo arvokkaat puitteet torilla tapahtuvalle toiminnalle, jolle on ollut ominaista kiihkeämpi muutosten rytmi ja tapahtuminen kirjo. Kaupunkirakennetta määrittää mm. asemakaavaa ja torilla tapahtuvaa toimintaa ohjaa torisääntö (2019) sekä "Mikkelin Hallitustorin & Hallituskadun ideakirja ja ohje toteuttajille" (2019). Ohjeen tarkoituksena on ollut yhtenäistää ja joustavoittaa rakennelmien ulkoista ilmettä, mutta sallimalla myös erilaiset kokeilut ja poikkeavat toteutukset.

Kioskiravintola sijaitsee esiintymislavan luoteispuolella kaupungintalon edessä. Esiintymislavan sijoituksen yhteydessä todettiin, että lavaa ei tulisi sijoittaa kaupungintalon eteen. Ensisijainen sijoituspaikka oli torin kaakkoisosan nurmikkoalue, mutta viereinen jätehuoltopiste ei mahdollistanut sitä ja sijoituspaikaksi valikoitui nykyinen kohta.

Vuosikymmenten kuluessa torilla on sijainnut erilaisia kaupankäyntiin liittyviä katoksia ja rakennelmia. Torin historiallisia kuvia esitellään mm. <https://www.mikkelintori.fi/historia>. Kioskiravintola vastaa tämän päivän arjen tarpeita ja täyttää kaupungin tavoitteen kokeiluista ja poikkeavista toteutuksista. Hankkeelle tulee määrittää sopiva ajanjakso, jonka aikana voidaan tarkastella rakennelman sijaintia ja vaikutuksia ympäristöönsä ja sen jälkeen katsotaan edellytykset pysyvämmälle luvalla.

Ilkka Tarkkanen
Kaupunginarkkitehti